

mentorhandleiding 17.2 HET EERSTE GEBOD

---

leerdoel

wat je gaat behandelen

bijbelstudie 1 Kon. 18:16-40

lesstof

Bestaan er andere goden? (zie ook les 1.1)

God is de enige God. Hij is de Schepper van hemel en aarde. Uit Hem bestaat alles, zonder Hem is er niets. Afgoden bestaan niet en hebben dus ook geen macht en invloed. Toch komen we in de bijbel tal van afgoden tegen, de Baäl, Moloch, Astarte enz. Het zijn bedeksels van mensen, die vaak heel reële macht hebben, doordat ze het doen en laten van mensen beïnvloeden. Wie erin gelooft doet wat volgens hem in naam van zijn afgod moet gebeuren. Afgoden kunnen ook macht hebben doordat de duivel ze gebruikt in zijn plannen.

Wat is afgoderij?

Het is afgoderij als je in plaats van God zelf, of naast Hem, iets hebt of bedenkt waarop je je vertrouwen stelt, HC zd 34 vr/antw 95. Als je je vertrouwen op iets of iemand stelt, geef je hem een plek in je hart en in je leven. Dat komt uiteindelijk alleen God toe. Wij zijn van Hem.

Moderne afgoden

Afgoden waar je voor neerknielt zijn er niet zo veel tegenwoordig. Wel zijn er veel dingen waar mensen volledig in opgaan en waar ze hun hele leven aan besteden. Deze zaken zijn tot een afgod geworden. Vaak lijken ze erg veel op de afgoden die in de Bijbel genoemd worden: de goden van seks, geld, vrije tijd, drank enz. Mensen worden zichzelf tot een afgod als ze niet geloven dat God bestaat en dat zij heel goed in staat zijn hun eigen leven te regelen. Wie op zichzelf alleen vertrouwt, wordt zijn eigen afgod.

Het funeste van afgoderij

Afgoden redden je leven niet, maar zuigen je leeg en laten je uiteindelijk aan je lot over. Het goede komt niet uit hun hand en als er kwade dingen zijn, ziekte en dood, dan staan ze machteloos. Als, na hun dood, mensen voor God verschijnen, dan blijken afgoden inderdaad niets te zijn. Wanneer God recht spreekt, dan kun je enkel redding vinden bij Zijn Zoon.

Als je leven je lief is!

God is de enige God. Alleen wie op Hem vertrouwt, stelt zijn leven veilig.

wat je wilt bereiken

- kunnen uitleggen wat afgoden zijn en voorbeelden kennen
- kunnen uitleggen waarom God afgoderij zo streng verbiedt
- de macht en onmacht van afgoden kennen en kunnen illustreren met 1 Kon. 18
- kunnen aangeven welke plaats God en de afgoden in je eigen leven hebben
- de drie uitlegregels kunnen toepassen bij het eerste gebod
- weten hoe je het 1^e gebod zelf kunt houden

de lesstof is verder uitgewerkt
in de map voor de jongeren

handvat voor de mentor:

zingen: Ps. 2; E&R 387

bijbel: Deut. 6:4-9; Ps. 115; Jes. 44:6-20; Jes. 46; 1 Kor. 8:4-6; 1 Kor. 10:14; Col. 3:5

belijdenis: HC zd 34 vr/antw 94,95

literatuur: C. Bijl, Uit dankbaarheid leven, pag. 16-19; J. Douma, De tien geboden.

Lesindeling

Intro: Inventariseer waar je in je leven het meest druk bent, wat je in beslag neemt (flapover).

Bijbelstudie 1 Kon. 18:16-40

NB: Het bijbelgedeelte wordt niet meer afgedrukt, het zelf opzoeken moet voor de jongeren geen probleem meer zijn (of anders geen probleem meer worden!). Zelf opzoeken bevordert het thuis zijn in je eigen bijbeltje. Bespreek dit zo nodig met de jongeren.

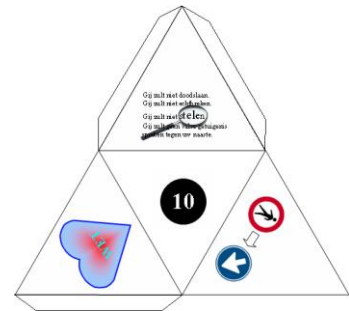
Vertel de geschiedenis in eigen woorden na aan een (denkbeeldige) ander, alsof je er net vandaan komt. *Maak hier werk van met elkaar, vergeet de details niet. Waar gaat het eigenlijk om, wat is het belangrijkste? Wat is de reactie van de koning, de priesters, het volk? De bedoeling van deze opdracht is dat je samen ontdekt hoe indrukwekkend God aanwezig was op de Karmel. Als je dit meemaakte, is het onbestaanbaar dat je een afgod gaat dienen!*

Beantwoord vervolgens de vragen met hulp van deze geschiedenis (NB mentor: zie hiernaast! Geef uitleg hierbij):

- Bestaan er andere goden?
- Wat is afgoderij?
- Wat is het funeste van afgoderij?
- Wat moet je doen als je leven je lief is?

opdrachten

Gebruik de driehoek van de vorige les en pas de drie uitlegeregels toe. Vul daarna het schema uit de jongerenmap in. *De driehoek is een speelse manier om de antwoorden voor het schema te bespreken. Het is een rode draad het hele jaar bij de geboden. Gebruik hem gevarieerd.*

Maak de opdracht 'moderne afgoden' van de volgende pagina. *Je komt o.a. als afgoden tegen: materialisme, de mode, vertrouwen op dokters/gezondheid, moderne media, magie/horoscoop, uitgaansleven/onchristelijke levensstijl. P. leeft voor zijn spullen, J. gaat voor het uiterlijk, voor mw. W. is gezondheid het belangrijkste in haar leven, K. verdrinkt in de moderne media, F. geeft occulte zaken een beheersende plek in haar leven en D. wijdt zich aan het uitgaansleven. Bespreek en leg uit dat deze dingen als afgod fungeren als zij komen **in plaats van God** of als je **leven eraan wijdt**, of er je **vertrouwen op stelt**.*

Vervolg met de opdracht 'je eigen afgod?'. Wat neemt in je leven een grote plaats in, zodat het haast komt **in plaats van** God, of zodat je je leven eer helemaal **aan wijdt** of er toch aardig je **vertrouwen** op stelt?

Daarna ga je met de opdracht 'anders' een christelijk antwoord bedenken voor de voorbeeldsituaties. Kies afhankelijk van je groep voor het zelf geven van antwoorden of het herkennen en aanvullen van de gegeven suggesties.

En hoe doe je dat met je eigen afgod? Hoe waarschuw je elkaar? Wat kun je zelf 'anders' zeggen/doen? Je sluit af met Niet je eigen afgod, maar 'anders'. Eindig met HC 34, v/a 94.

thuis verder werken en/of toetsen

lezen les 17.3

opdrachten om uit te kiezen:

- project '10-nu' uitwerken volgens afspraak.
- Lezen HC 34, v/a 94 en daarvan een eigentijdse versie maken en elkaar mailen. Zet er een tip bij voor het houden van dit gebod in je eigen leven.

Moderne afgoden

P.:

Ik heb een nieuwe mobiel gekocht. Beetje nieuwer model, zie je wel? Gelijk even de nieuwste CD van ... meegenomen. Heb jij die al? Ik hoop maar dat mijn pa gauw weer zakgeld overmaakt want ik wil een nieuwe broek kopen. En een shirtje erbij natuurlijk. Deze broek, nee die heb ik al zo lang, al bijna een half jaar.

J.:

Als de reclamekrantjes komen bekijk ik ze gelijk. Ik wil wel weten wat er mode is. Greet heeft altijd kleren van haar nichtje, zo stom. Ziet er niet uit, nu heb je heel andere modellen en kleuren. Kleren van een ander en dan ook nog zulke ouderwetse, nee dat zou ik niet willen hoor!

Mw. W.:

Je hebt van die mensen die helemaal vast zitten aan hun geld en aan dure vakanties. Haast afgoderij vind ik dat. Ik zeg altijd maar, als je gezond bent, dat is toch het allerbelangrijkste, niet?

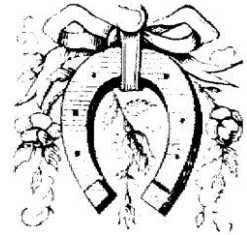

K.:

De decaan vroeg nog wat ik deed door de week. Nou, als ik uit school kom ga ik eerst even mijn mail ophalen en kijken of er nog anderen zijn om mee te msn-nen. En anders ga ik een spelletje doen op de computer. En 's avonds? Beetje gamen, beetje televisiekijken, beetje internetten. Laatst was mijn moeder heel boos omdat ik om half twaalf nog op internet was. Achterlijk, dat doet iedereen. Ze moest eens weten dat het gisteren half twee was, maar dat zeg ik maar niet.

F.:

Mijn moeder is geabonneerd op een tijdschrift en als dat komt kijk ik altijd even naar de horoscoop. Weet je dat het heel vaak klopt? Vorige week nog stond er: Maandag of dinsdag krijgt je een tegenslag, maar daarna gaat het bergopwaarts. En wat denk je? Dinsdag een 3,2 voor Frans, maar donderdag een 7 voor Nederlands en een g-tje voor mijn verslag. Ik hoop maar dat hij voor volgende week ook goede vooruitzichten geeft!

D.:

Maar goed dat ik dat baantje heb, want dat stappen is best duur. Voor een pilsje leg je heel wat neer en je drinkt toch al gauw een stuk of 8, 9 op een avond. En dan wil ik ook nog wel eens naar die tent daar, maar daar vragen ze entree. In het weekend moet dat toch kunnen. Weekend, daar leef je voor, als het dan niet eens kan.

Herken je moderne afgoden in de stukjes hierboven? Welke? Lees HC zd 34, v/a 95 om uit te leggen waarom je hier afgoderij wel/niet tegenkomt.

Je eigen afgod?

Kijk nog eens naar de flapover waar opstaat waar je zo druk mee bent (intro). Dat kan een afgod voor je worden, als het komt tussen jou en God en als het je verhindert God te dienen. Zorgt de afgod 'drukte' er wel eens voor dat je:

- vergeet te bidden
- met een duf hoofd in de kerk zit
- geen tijd meer hebt voor bijbellezen
- er niet meer aan toe komt aan God te denken
- weinig liefde hebt voor je naaste

Is je eigen drukte een afgod voor je? Waarom? Of is dat te sterk uitgedrukt? Wat blijft er over als jouw drukte een steeds grotere plek in je leven krijgt?

Of wat houdt je over als je 'afgod' wegvalt? (stroomuitval, geldgebrek).

En als je God dient in de eerste plaats? (Dan doe je wat het eerste gebod gebiedt!)

Anders (vervolg op 'moderne afgoden').

In de eerdere opdracht kwam je ze tegen. P. had het over zijn spullen, J. over mode, mw. W. over gezondheid, K. over moderne media, F. over occulte zaken en D. over het uitgaansleven.

Bedenk wat je over deze dingen kunt zeggen als je leeft vanuit het eerste gebod, namelijk met liefde voor de Here God. Wat zeg je als je Hem wilt dienen?

Kies afhankelijk van je groep voor het zelf geven van antwoorden of het herkennen en aanvullen van de gegeven suggesties. (alleen/tweetallen/plenair)

Hieronder staan een aantal voorbeeldzinnen, die bij één van de situaties passen. Tegen welke persoon kunnen ze gezegd worden? Wil jij het nog aanvullen?

1. God is mijn Vader en Hij heeft een plan met mijn leven. De toekomst kun je niet weten, maar die hoef ik ook niet te weten. God bepaalt wel hoe het gaan zal, Hij is zó wijs, dat komt zeker goed!

2. De Here God heeft mij gemaakt zoals ik ben. Ik houd er wel van me leuk aan te kleden, maar het hangt voor mij niet af van mijn uiterlijk. Hij heeft mij lief omdat ik zijn schepsel ben. Daarom geeft het ook niet als ik er eens wat minder uitzie, of als ik een gebrek zou hebben. Als ik maar van Hem houd.

3. Al die mooie spullen krijg ik eigenlijk van God, want Hij is de Heer van deze wereld, daarom dank ik Hem ervoor. Maar ik hoef niet steeds meer en beter. Van God leer ik ook tevreden zijn.

4. Ik laat me niet zo in beslag nemen door alle dingen om me heen, dat ik nergens anders meer aan kan denken. Je kunt wel aldoor door gaan, maar je moet ook tijd over houden om God te dienen en te bidden en bijbel te lezen en zo en dat gaat niet zo goed als je duf bent van veel computeren of gamen en zo. Uiteindelijk vind ik het dienen van God wel het allerbelangrijkste.

5. Ik houd wel van gezelligheid, maar als ik veel drink doe ik van alles waar ik me later voor schaam. En ik denk dat dat niet hoort bij God dienen ;-).

6. Natuurlijk wil ik wel graag gezond zijn, wie wil dat niet. Toch hangt mijn leven niet af van dokters maar van God. Ook weet ik wel een aantal dingen op te noemen die veel belangrijker zijn dan gezondheid of geloof jij dat niet?

(1 = F., 2 = J., 3 = P., 4 = K., 5 = D., 6 = mw. W).

Niet je eigen afgod, maar 'anders':

Bij de opdracht 'je eigen afgod?' heb je dingen in je eigen leven opgespoord die je afgod kunnen zijn of worden.

Probeer te bedenken hoe jij onder woorden brengt, dat je als christen niet je 'afgod' centraal wilt stellen. Hoe zeg je elkaar dat je je vertrouwen moet stellen op de Here en niet op...?

Geef je eigen 'andere' antwoord.

Lees daarna HC 34, v/a 94. Wat gebiedt God in het 1^e gebod?